

Утвърдил:
<i>1</i> /
Утвърден от Факултетен съвет
с протокол № /

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет по Математика и Информатика

Специалност: Информатика, Информационни системи, Компютърни науки, Математика и информатика, Софтуерно инженерство

Kypc: 2+

Учебна година: 2017/2018

Семестър: IV

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина: Мултимедийни технологии / **Multimedia Technologies**

Ж 6 1 0 Избираема дисциплина

Преподавател: ас. Траян Илиев

Асистент: ас. Траян Илиев

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна	Лекции	30
заетост	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	30
Обща аудиторна з	аетост	60
Извънаудиторна	Курсов учебен проект	50
заетост	Доклад/Презентация	10
	Подготовка на домашни работи	10
	Подготовка за финален тестови изпит	10
	Самостоятелна работа с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Финален курсов проект	45%
2.	Финален тестови изпит	45%
3.	Домашни работи през семестъра (текущ контрол)	10%

Анотация на учебната дисциплина:

Целта на курса е да запознае с актуалните тенденции при разработка на мултимедийни/ хипермедийни/ 3D VR уеб приложения и услуги с Angular 5, TypeScript, Redux, REST, GraphQL, Three.js, Whitestorm.js и HTML 5 JS APIs.

Участниците ще придобият практически опит при използване на стандартни за индустрията JavaScript библиотеки и платформи — Node.js, Express, Angular, RxJS за разработка на уеб приложения и услуги от край до край (fullstack).

Курсът запознава с актуални стандарти и спецификации като Web Components (Custom Tags + HTML Templates + Shadow DOM + Component Linking), Google Material Design (MD) и други.

Включена е практическа разработка на single page application (SPA) TypeScript клиенти с разпространени библиотеки като Angular 5, RxJS, NGRX, Apolo и уеб услуги (REST/ JSON APIs) с Node.js + Express + MongoDB, както под формата на примерни проекти, така и като част от курсовите проекти реализирани екипно през семестъра.

Участниците ще имат възможност да приложат на практика някои от наложилите се методи за проектиране на изживяването на потребителя (User Experience Design— UXD).

Преобладаващата част от използваните материали са достъпни в електронна форма на английски език в Интернет. Кодът ще бъде достъпен в *GitHub* под отворен лиценз.

Предварителни изисквания:

Очаква се участниците да могат да боравят свободно с технически английски език. Необходимо е добро познаване на стандартните уеб дизайн технологии — *HTML*, CSS и JavaScript, както и известен практически опит при разработка на уеб приложения с някои от разпространените JS библиотеки.

Очаквани резултати:

По време на курса студентите ще придобият знания и умения за:

- обектно-ориентиран JavaScript и шаблони (JS design patterns) и уеб интерактивност;
- новости в ECMAScript 6, 7 и 8 класове, конструктори, let и var, ламбда функции, ES6 модули, destructuring, Rest/Spread, Promises, async/await, import() и др.;
- *TypeScript* функции, интерфейси, класове, функционални интерфейси, ламбди, *enums*, модули, *generics*, *tsconfig.json*, *typings*, опции на компилатора;
- конфигуриране и използване на билд инструменти *прт*, *webpack*;
- цялостна методология ($Lean\ UX$) за проектиране на изживяването на потребителя ($User\ Experience\ Design\ -UXD$);
- Single Page Applications (SPA) с Angular 5 и TypeScript MVVM, Angular Command Line Interface (CLI), свързване (binding), интерполация и вградени директиви, реактивни форми и валидация, услуги, рутиране и гардове, асинхронни операции и реактивно програмиране (Angular 5 HttpClient и RxJS), Test Driven Development (TDD), анимации;
- REST (REpresentational State Transfer) и HATEOAS (Hypermedia as the Engine of Application State);
- разработка на уеб услуги REST/JSON APIs с Node.js + Express;
- работа с *NoSQL* база от данни *MongoDB*;
- разработка на уеб графика и анимация с CSS 3 и Canvas;
- вграждане на *аудио* и *видео* в уеб приложения, създаване на собствен видео плейър с *HTML 5* и *JS*;
- разработка на интерактивни мултимедийни приложения с HTML 5 APIs Audio, Video, Canvas, Camera & Microphone, Geolocation & Maps, Local Storage, History, File API, WebSocket;
- разработка на цялостни (fullstack) разпределени хипермедийни приложения (mashups) Angular 5 клиент + REST / JSON APIs + MongoDB;
- 3D графика, виртуална реалност и уеб-базирани мултиплейър компютърни игри с *Angular 5*, *Three.js*, *Whitestorm.js* и *Physi.js*.

Студентите ще изградят умения за целенасочено търсене, анализиране и използване на информация, както и умения за работа в екип по избрана тема.

Учебно съдържание

N₂	Тема:	Хорариум
1.	Представяне на курса, въведение в областта. Видове	2
	медии. Основни термини и понятия. Хипертекст и	
	хипермедия. Софтуерен архитектурен стил <i>REST</i>	
	(REpresentational State Transfer) и HATEOAS (Hypermedia	
	As The Engine Of Application State). Разработка от край до	
	край на цялостни, разпределени хипермедийни	
	приложения (Web 2.0 Mashups) – с богат JavaScript	
	клиент, собствени и готови уеб услуги в стил $REST$ и EA .	
2.	Мултимедия и Интернет – специфика на проектирането	2
	на мултимедийни уеб приложения. Проектиране и	
	тестване на изживяването на потребителите – $User$	
	Experience (UX). Стартиране на мултимедиен уеб проект –	
	дефиниране на целите, анализ на групите потребители и	
	техните нужди. Дефиниране на сценарии за употреба.	
	Подход на прототипиране. Lean UX методология за	
	разработка на мултимедийни уеб приложения.	
3.	Обектно-ориентиран JavaScript. Примитивни типове и	3
	обекти. Достъп до обектите по референция. Свойства,	
	функции и методи. Използване на this. Методи call, apply	
	и bind. Прототипно наследяване (prototypal inheritance),	
	полиморфизъм и предефиниране на методи (method	
	overriding), класове и конструктори. Класово наследяване	
	и използване на instanceof. Шаблони при реализация на	
	обектно-ориентирани JS приложения (JS design patterns) -	
	Prototype, Constructor, Module, Singleton, Observer,	
	Factory, Mixin, Decorator. Използване на Visual Studio	
	Code.	
4.	Разработка на растерна, векторна графика и анимация –	5
	специфика, техники, технологии, файлови формати,	
	инструментални средства, Web графика и анимация,	
	анимация с CSS 3. Използване на <canvas> таг и JS</canvas>	
	програмни интерфейси (АРІ) за визуализация на графика	
	с <i>HTML 5</i> . Събитийно-ориентирано програмиране с	
	JavaScript. Разработка на интерактивни мултимедийни	
	приложения с HTML 5 и JavaScript – слушатели на	
	събития, drag-and-drop. Разработка на видео за уеб –	

	специфика, технологии, файлови формати, инструменти. Вграждане на видео с HTML 5 таг < <i>video</i> >, създаване на собствен видео плейър с HTML 5 и JS. Разработка на <i>аудио</i> материали за уеб – специфика, технологии, файлови формати, инструменти. Вграждане на звук в мултимедийни уеб приложения с HTML 5 таг < <i>audio</i> >. Създаване на прости уеб игри чрез комбиниране на анимация, интерактивност и звук с <i>HTML</i> 5 и <i>JS</i> .	
5.	Новости в ECMAScript 6, 7 и 8 - класове, конструктори, let и var, ламбда функции (=>), destructuring, Rest/Spread, Promises, async/await, import() и др. JavaScript модули и модулни системи - CommonJS и ES 6. Инструменти за изглаждане на уеб приложения (build toolchain) - прт, babel, lite-server, webpack. Конфигуриране на ES6 среда за разработка с webpack, webpack-dev-server, hot module replacement, development/production/test конфигурации.	4
6.	Въведение в <i>TypeScript</i> — функции, интерфейси, <i>duck typing</i> , класове и конструктори, <i>public/private</i> свойства, <i>get</i> and <i>set</i> достъп до свойства, <i>static</i> и <i>instance</i> страни, функционални типове и интерфейси, ламбда изрази и използване на <i>this</i> , <i>optional/default/rest</i> параметри, разширяване на интерфейси, <i>enums</i> . Модули в <i>TypeScript</i> — <i>namespaces/modules</i> , използване на <i>import</i> , <i>export</i> и <i>require</i> . <i>Generic</i> параметри на типа — <i>generic</i> функции и класове, <i>generic</i> конструктори, <i>bounded generics</i> . Извеждане на типа (<i>type inference</i>) и съвместимост на типове (<i>type compatibility</i>). Декоратори. Конфигуриране и разгръщане на <i>TypeScript</i> проект — <i>tsconfig.json</i> , <i>typings</i> , опции на компилатора. Инструменти — <i>tsc</i> , <i>npm</i> , <i>webpack</i> .	4
7.	Single Page Applications (SPA) с Angular 5 и TypeScript - Angular Command Line Interface (CLI), уеб компоненти, модули, свързване (binding), интерполация и вградени директиви, pipes, Angular услуги, инжектиране на зависимостите (dependency injection - DI), темплейтбазирани и реактивни форми. Създаване на собствени валидации и мулти-провайдъри. Асинхронни операции и	12

	реактивно програмиране (Angular HttpClient и RxJS). Рутиране — HTML 5 History API, предаване на данни (data), асинхронно резолвиране (resolves), условия за преход (guards), "мързеливо" зареждане (lazy loading). Анимации. Зони. Детекция на промените (change detection). Angular Material. Разработка на примерно приложение - Test Manager.	
8.	Redux архитектура. Предсказуемо реактивно управление на състоянието на приложението – NGRX/store. Изчисляване на производни данни в стил Reselect с RxJS. NGRX/@Effects. NGRX Router интеграция. IndexedDB интеграция. Рефакторинг на примерното приложение – Test Manager NGRX.	4
9.	Типизиран достъп до данните и управление на кеша с <i>GraphQL</i> . <i>GraphQL Schema Definition Language (SDL)</i> . Заявки (queries), мутации (mutations) и обновяване на данните в реално време (subscriptions). Използване на <i>GraphQL</i> в <i>Angular</i> приложения с <i>Apolo</i> клиент. Рефакторинг на приложение – <i>Test Manager GraphQL</i> .	4
10.	HTTP протокол и мултимедийни типове (MIME типове). Разработка на уеб услуги (APIs) — JavaScript Object Notation (JSON) APIs на Node.js + Express.js сървърна платформа. Съхраняване и извличане на данните в/от NoSQL база от данни MongoDB. Софтуерен архитектурен стил REST (REpresentational State Transfer) и HATEOAS (Hypermedia as the Engine of Application State). Шаблони и добри практики при проектиране и реализация на REST/JSON APIs. Практическа реализация на TestManager JSON API с Express.js.	8
11.	Разработка на интерактивни мултимедийни приложения с HTML 5 и JavaScript APIs: Audio, Video, Canvas, Camera & Microphone, Geolocation & Maps, Local Storage, History, File API, WebSocket. Разработка на разпределени (fullstack) хипермедийни приложения (Web 2.0 Mashups) — SPA Angular 5 клиент + REST / JSON APIs + MongoDB.	4

12. ЗD графика и виртуална реалност с *Three.js*. Интеграция на 3D графика с *Three.js* в *Angular* приложения с *Whitestorm.js* (опростен код, пост ефекти) и *Physi.js* (физическа симулация). Разработка на уеб-базирани мултиплейър компютърни игри с *Angular*, *Whitestorm.js* и *Physi.js*.

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Представяне на курса, въведение в областта. Видове медии. Основни термини
	и понятия. Хипертекст и хипермедия. Софтуерен архитектурен стил REST
	(REpresentational State Transfer) и HATEOAS (Hypermedia As The Engine Of
	Application State). Разработка от край до край на цялостни, разпределени
	хипермедийни приложения (Web 2.0 Mashups) – с богат JavaScript клиент,
	собствени и готови уеб услуги в стил REST и БД.
2.	Мултимедия и Интернет – специфика на проектирането на мултимедийни уеб
	приложения. Проектиране и тестване на изживяването на потребителите –
	User Experience (UX). Стартиране на мултимедиен уеб проект – дефиниране
	на целите, анализ на групите потребители и техните нужди. Дефиниране на
	сценарии за употреба. Подход на прототипиране. Lean UX методология за
	разработка на мултимедийни уеб приложения.
3.	Обектно-ориентиран JavaScript. Примитивни типове и обекти. Достъп до
	обектите по референция. Свойства функции и методи. Използване на this.
	Методи call, apply и bind. Прототипно наследяване (prototypal inheritance),
	полиморфизъм и предефиниране на методи (method overriding), класове и
	конструктори. Класово наследяване и използване на <i>instanceof</i> . Шаблони при
	реализация на обектно-ориентирани JS приложения (JS design patterns) -
	Prototype, Constructor, Module, Singleton, Observer, Factory, Mixin, Decorator.
	Използване на Visual Studio Code.
4.	Разработка на растерна, векторна графика и анимация – специфика,
	техники, технологии, файлови формати, инструментални средства, Web
	графика и анимация, анимация с <i>CSS 3</i> . Използване на <i><canvas></canvas></i> таг и JS
	програмни интерфейси (API) за визуализация на графика с HTML 5.
	Събитийно-ориентирано програмиране с JavaScript. Разработка на
	интерактивни мултимедийни приложения с HTML 5 и JavaScript – слушатели
	на събития, drag-and-drop.

- 5. Разработка на *видео* за уеб специфика, технологии, файлови формати, инструменти. Вграждане на видео с HTML 5 таг *<video>*, създаване на собствен видео плейър с HTML 5 и JS. Разработка на *аудио* материали за уеб специфика, технологии, файлови формати, инструменти. Вграждане на звук в мултимедийни уеб приложения с HTML 5 таг *<audio>*. Създаване на уеб игри чрез комбиниране на анимация, интерактивност и звук с *HTML* 5 и *JS*.
- 6. Новости в ECMAScript 6, 7 и 8 класове, конструктори, let и var, ламбда функции (=>), destructuring, Rest/Spread, Promises, async/await, import() и др. JavaScript модули и модулни системи CommonJS и ES 6. Инструменти за изглаждане на уеб приложения (build toolchain) npm, babel, lite-server, webpack. Конфигуриране на ES6 среда за разработка с webpack, webpack-devserver, hot module replacement, development/production/test конфигурации.
- 7. Въведение в *TypeScript* функции, интерфейси, *duck typing*, класове и конструктори, *public/private* свойства, *get* and *set* достъп до свойства, *static* и *instance* страни, функционални типове и интерфейси, ламбда изрази и използване на *this*, *optional/default/rest* параметри, разширяване на интерфейси, *enums*. Модули в *TypeScript namespaces/modules*, използване на *import*, *export* и *require*. *Generic* параметри на типа *generic* функции и класове, *generic* конструктори, *bounded generics*. Извеждане на типа (*type inference*) и съвместимост на типове (*type compatibility*). Декоратори. Конфигуриране и разгръщане на *TypeScript* проект *tsconfig.json*, *typings*, опции на компилатора. Инструменти *tsc*, *npm*, *webpack*.
- 8. Single Page Applications (SPA) с Angular 5 и TypeScript Angular Command Line Interface (CLI), уеб компоненти, модули, свързване (binding), интерполация и вградени директиви, pipes, Angular услуги, инжектиране на зависимостите (dependency injection DI), темплейт-базирани и реактивни форми. Създаване на собствени валидации и мулти-провайдъри.
- 9. Асинхронни операции и реактивно програмиране (Angular HttpClient и RxJS), анимации. Рутиране HTML 5 History API, предаване на данни (data), асинхронно резолвиране (resolves), условия за преход (guards), "мързеливо" зареждане (lazy loading). Анимации. Зони. Детекция на промените (change detection). Angular Material.
- 10. *Redux* архитектура. Предсказуемо реактивно управление на състоянието на приложението *NGRX/store*. Изчисляване на производни данни в стил

	Reselect c RxJS. NGRX/@Effects. NGRX Router интеграция. IndexedDB интеграция.
11.	Използване на WebSockets. Реактивна WebSocket имплементация с RxJS. Test Driven Development (TDD) – unit и end-to-end тестване на Angular компоненти и приложения с използване на Karma и Protractor.
12.	Типизиран достъп до данните и управление на кеша с <i>GraphQL</i> . <i>GraphQL Schema Definition Language</i> (<i>SDL</i>). Заявки (<i>queries</i>), мутации (<i>mutations</i>) и обновяване на данните в реално време (<i>subscriptions</i>). Използване на <i>GraphQL</i> в <i>Angular</i> приложения с <i>Apolo</i> клиент.
13.	HTTP протокол и мултимедийни типове (MIME типове). Разработка на уеб услуги (APIs) — JavaScript Object Notation (JSON) APIs на Node.js + Express.js сървърна платформа. Съхраняване и извличане на данните в/от NoSQL база от данни MongoDB. Софтуерен архитектурен стил REST (REpresentational State Transfer) и HATEOAS (Hypermedia as the Engine of Application State). Шаблони и добри практики при проектиране и реализация на REST/JSON APIs. Практическа реализация на JSON API с Express.js.
14.	Разработка на интерактивни мултимедийни приложения с HTML 5 и JavaScript APIs — Audio, Video, Canvas, Camera & Microphone, Geolocation & Maps, Local Storage, History, File API, WebSocket. Разработка на разпределени (fullstack) хипермедийни приложения (Web 2.0 Mashups) — SPA Angular 5 клиент + REST / JSON APIs + MongoDB.
15.	3D графика и виртуална реалност с <i>Three.js</i> . Интеграция на 3D графика с <i>Three.js</i> в <i>Angular</i> приложения с <i>Whitestorm.js</i> (опростен код, пост ефекти) и <i>Physi.js</i> (физическа симулация). Разработка на уеб-базирани мултиплейър компютърни игри с <i>Angular</i> , <i>Whitestorm.js</i> и <i>Physi.js</i> .

Библиография

Основна:

- 1. Официален уеб сайт на библиотеката Angular https://angular.io
- 2. Официален уеб сайт на TypeScript http://www.typescriptlang.org/
- 3. Сайт на Mozilla Developer Network за съвременни уеб технологии https://developer.mozilla.org/
- 4. Gothelf, J., Lean UX: Applying Lean Principles to Improve User Experience, O'Reilly, 2013
- 5. Osmani, A., Learning JavaScript Design Patterns, O'Reilly Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 3.0 http://addyosmani.com/resources/essentialjsdesignpatterns/book/
- 6. Mardan, A., Pro Express.js: Master Express.js: The Node.js Framework For Your Web Development, 1st ed., APress, 2014, ISBN-10: 1484200381

Дата:	Съставил:
5 декември 2017 г	ас. Траян Илиев